

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

23 november 2009

Commissie Samenleving

27 oktober 2009

Afdeling en opsteller

Samenleving/P. Paalman/ (0578) 699564

Portefeuille

J.C. Lieske

Programma

Werk, Inkomen en Zorg

Agendapunt

8

Onderwerp

Invoering Wet investeren in jongeren

De raad besluit om:

1. Kennis te nemen van de inwerkingtreding per 1 oktober 2009 van de Wet investeren in Jongeren
2. Vast te stellen:
 - de Verordening Werk/leeraanbod Wet investeren in jongeren gemeente Heerde 2009
 - de Afstemmingsverordening Wet investeren in jongeren gemeente Heerde 2009
 - de Toeslagenverordening Wet investeren in jongeren gemeente Heerde 2009

Inleiding

Op 30 juni 2009 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet investeren in jongeren (WIJ). De invoeringsdatum is 1 oktober 2009. Doelstelling van deze wet is om jongeren te laten werken of leren, of een combinatie van beide. De WIJ richt zich op jongeren van 18 tot 27 jaar, maar staat voor wat betreft het aanbieden van een werk/leeraanbod ook open voor jongeren van 16 en 17 jaar. De WIJ verplicht gemeenten om jongeren tot 27 jaar een werk/leeraanbod te doen als zij zich melden voor een uitkering. Aanvaardt de jongere het werk/leeraanbod maar is het inkomen onder het bestaansminimum, dan bestaat er recht op een inkomensvoorziening. Deze uitkering volgt in grote lijnen de bepalingen uit Wet werk en bijstand (WWB).

De relatie tussen werken en/of leren en een uitkering binnen de WIJ is fundamenteel anders dan in de WWB waarbij het recht op bijstand vooropstaat met als afgeleide de plicht tot arbeidsparticipatie. Met de WIJ wordt een 'paradigmawisseling' beoogd. Is het uitgangspunt in de WWB 'een uitkering, mits', in de WIJ is dit omgedraaid en geldt als uitgangspunt 'geen uitkering, tenzij'.

Beoogd effect

Door middel van een werk/leeraanbod duurzame arbeidsparticipatie van jongeren realiseren.

Argumenten

1. Elke jongere actief

De nieuwe wet richt zich met name op de jongeren die niet meedoen aan de samenleving en aan de zijlijn staan. De WIJ tracht deze jongeren te activeren en te voorkomen dat zij bijstandsafhankelijk worden. Arbeidsparticipatie is van groot belang. Het beschermt jongeren tegen sociale problemen zoals armoede, sociale uitsluiting en criminaliteit.

2. Vaststellen van verordeningen

De WIJ verplicht de gemeenteraad om bij verordening regels te stellen:

- Over de inhoud van een werk/leeraanbod: dit staat beschreven in de verordening Werk/leeraanbod WIJ;
- Over de verlaging van de inkomensvoorziening bij verwijtbaar gedrag: dit staat beschreven in de Afstemmingsverordening WIJ;
- Over het verlagen of verhogen van de norm: dit staat in de Toeslagenverordening WIJ;
- Over het te voeren beleid op het gebied van fraudebestrijding. Voor fraudebestrijding is net zoals in de WWB geen aparte verordening gemaakt, maar een artikel opgenomen in de Afstemmingsverordening WIJ (artikel 14);
- Met betrekking tot de cliëntenparticipatie. Hiervoor wordt (in overleg met de Adviesraad Voorzieningen voor Werk en Inkomen) aangesloten bij de nog vast te stellen verordening cliëntenparticipatie.

Er moeten bij de inwerkingtreding van de WIJ dus 3 verordeningen worden vastgesteld.

Kanttekeningen

Weinig voorbereidingstijd

Zoals gezegd gaat de wet op 1 oktober 2009 in. Tot 30 juni was het gezien de landelijke kritiek op het wetsvoorstel volstrekt onduidelijk of de Eerste Kamer daarmee zou instemmen. Daarom is er voor gekozen hier niet op te anticiperen. De aanvankelijk ingangsdatum van 1 juli 2009 is weliswaar opgeschoven, maar geeft gemeenten nauwelijks gelegenheid voor de implementatie van de WIJ. Het is vanuit het bestuurlijk proces niet mogelijk om de verplichte verordeningen vóór de bewuste datum van 1 oktober 2009 vast te laten stellen. Dat moet dus op een later moment gebeuren. Vandaar ook dat de verordeningen terug werken tot die datum. Uitgangspunt is wel dat iedere jongere die zich vanaf 1 oktober meldt een passend werk/leeraanbod krijgt.

Financiën

De bekostiging van de WIJ is als volgt:

- Werk/leeraanbod: uit het Participatiebudget en waar mogelijk uit gelden van het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid;
- Inkomensvoorziening: voor 2009 uit het Inkomensdeel WWB, voor 2010 en volgende jaren volgt een afzonderlijke regeling (met een navenante afroming uit het Inkomensdeel WWB).

Gemeenten krijgen géén invoeringsbudget van de rijksoverheid.

Communicatie

De conceptverordeningen zijn voorgelegd aan de regionale Adviesraad Voorzieningen voor Werk en Inkomen en aan onze eigen WWB-commissie. De opmerkingen van de Adviesraad zijn in de stukken verwerkt. De WWB-commissie komt op 12 oktober 2009 bijeen. Ook deze zienswijze zal bij de besluitvorming worden betrokken. Na vaststelling zullen de verordeningen worden gepubliceerd. In de uitvoeringspraktijk wordt de doelgroep gewezen op de mogelijkheden van de WIJ.

Uitvoering

In de gevallen dat verstrekking van een inkomensvoorziening noodzakelijk is, regelt Heerde dit. Voor het werk/leeraanbod wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het Jongerenloket in Werkplein Het Activerium in Apeldoorn. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden binnen het regionale Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Advies commissie

De commissie Samenleving gaat akkoord met behandeling als A-onderwerp.

Heerde, 13 oktober 2009

Het college van Heerde

drs. W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen , burgemeester

F. Dijkstra MBA , gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Concept raadsbesluit Verordening Werk/leeraanbod WIJ gemeente Heerde 2009
2. Concept raadsbesluit Afstemmingsverordening WIJ gemeente Heerde 2009
3. Concept raadsbesluit Toeslagenverordening WIJ gemeente Heerde 2009